

Emil Rathenau

Emil Moritz Rathenau (Berlín, 11 Desembre 1838 – Berlín, 20 Juny 1915) va ser un empresari alemany. La seva figura tingué una gran prominència en el desenvolupament de la indústria elèctrica a Europa, sent el fundador de l'*Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft* (AEG), empresa que en el 1907 es considerava com la companyia comercial més gran del mon.^[1]

El 1912, per raons de salut, Emil Rathenau deixava la direcció executiva de l'empresa en mans del seu fill *Walter Rathenau*. Emil va morir a Berlín després de l'amputació d'una cama com a conseqüència de la diabetis que patia.

Contingut

Inicis

Associació amb Edison

Naixement de l'AEG

[Expansió internacional](#)

[La Companyia Barcelonina d'Electricitat](#)

Referències

Inicis

Va nàixer a Berlín en el si d'una família jueva acomodada dedicada al comerç. Un cop acabada la formació secundària, va treballar entre 1855 i 1859 a la fàbrica de maquinària Wilhelmshütte, propietat d'un oncle seu. A continuació, entre 1859 i 1862, va estudiar a l'Institut Politènic de Hannover i a l'Escola Tècnica Superior de *Zürich*. En 1862, va treballar en l'empresa berlinesa de locomotores Lokomotivfabrik August Borsig. En 1863 es va instal·lar al Regne Unit per col·laborar amb diferents tallers i empreses. De retorn a Berlín, en 1865 va crear una petita fàbrica de màquines de vapor portàtils i econòmiques, començant a més el seu interès cap a la naixent tecnologia elèctrica. La companyia va patir serioses pèrdues durant la guerra francoprussiana de 1870-1871 i després de l'especulació borsària que va seguir, Emil Rathenau la va vendre amb la intenció de crear un altra empresa.^[1]

Emil Rathenau, cercant noves oportunitats de negoci, visità les exposicions universals de Viena i Filadèlfia de 1876. Allà queda enamorat del gigantisme de la vida americana, i el nou invent del telèfon el va fascinar. Va intentar establir una companyia telefònica, però no va poder a causa del

Emil Rathenau

Biografia

Naixement	11 desembre 1838 Berlín
Mort	20 juny 1915 (76 anys) Berlín
Causa de mort	Causes naturals (Diabetis mellitus)
Sepultura	Berlín

Activitat

Ocupació	Emprenedor i enginyer
Ocupador	AEG ^(en)

Família

Cònjuge	Mathilde Rathenau
Fills	Walter Rathenau Edith Andreae Erich Rathenau ^(en)
Pare	Moses Rathenau
Parents	Max Liebermann (cosí germà)

monopoli estatal sobre les comunicacions.^[2]

Associació amb Edison

Després d'haver vist el productes d'Edison a l'Exposició Internacional d'Electrotènia de París de 1881, Rathenau va veure un oportunitat de negoci i decidí comprar els drets de les patents d'Edison per mercat alemany. Rathenau va trobar suport financer en diverses entitats financeres alemanyes i el juliol de 1882 va adquirir els drets de les patents. L'acord entre les dues parts consistia en establir una *Societats d'Estudis* (una companyia per valorar la viabilitat tècnica i econòmica dels productes Edison a Alemanya) amb el propòsit d'establir una societat permanent després d'un període de mesos determinat.

El punt fort d'Emil Rathenau era el seu estil de gestió, empresarialment agosarat. Per cobrir la part tècnica, va contractar a Oskar von Miller, organitzador de l'Exposició Internacional d'Electrotènia que es celebrà a Munic el 1882.^[3]

Es van dur a terme instal·lacions de prova a Berlín, Munic i Stuttgart. Després del resultat favorable de les proves, el 13 de març de 1883, tres bancs alemanys i la companyia que representava els interessos d'Edison a Europa, la Compagnie continentale Edison de París, van fundar la societat Deutsche Edison Gesellschaft für angewandte Electricität (Companyia Edison Alemanya per l'Electricitat Aplicada) amb un capital de cinc milions de marcs. La nova companyia tenia el dret fins al 15 de novembre de 1886 de fabricar aparells Edison, així com el de crear xarxes d'enllumenat a canvi del pagament immediat de 350.000 marcs i uns cànons per producte.

El març de 1883 la Deutsche Edison Gesellschaft va arribar a un acord amb el seu competidor principal, Siemens & Hanke per intercanviar-se patents i el mercat. L'empresa va acordar amb l'ajuntament de Berlín l'enllumenat públic del centre de la ciutat, que provocà moltes dificultats a l'empresa per problemes tècnics. Aquesta circumstància, i el poc suport que rebien per part de la Compagnie continentale Edison provocaren l'empresa hagués de ser autònoma en la resolució dels problemes i en l'adquisició de coneixement. La mala relació comercial entre els francesos de la Compagnie continentale Edison i els alemanys de la Deutsche Edison Gesellschaft, així com la poca sintonia personal entre Thomas Alva Edison i Emil Rathenau dificultaven els negocis conjunts i provocaven que es perdessin oportunitats de negoci.

Naixement de l'AEG

Per reconduir la situació Thomas Alva Edison va posar al front dels seus negocis a Europa el 1886 a Henry Villard, essent un dels objectius l'increment de les transferències dineràries cap a la companyia d'Edison. Una de les accions que prengué Villard fou la rescissió del contracte amb la Deutsche Edison Gesellschaft a canvi d'una important suma de diners. Seguidament aquesta companyia canvià la seva denominació social a Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft, amb AEG com acrònim.^[4] La companyia s'especialitzà en la construcció de grans centrals elèctriques i en la fabricació de petits electrodomèstics.

Logo per Peter Behrens

Emil Rathenau va contractar al dissenyador industrial Peter Behrens per projectar fàbriques de l'empresa, entre les quals destaca la construcció en 1909 de la fàbrica de turbines d'AEG. Behrens va dissenyar tota la identitat corporativa d'AEG (logotip, disseny de producte, publicitat, etc.) i per això és considerat el primer dissenyador industrial de la història. Si bé Peter Behrens mai va ser empleat d'AEG, va treballar-hi com a consultor artístic.

Rathenau i Werner von Siemens van establir el 1903 l'empresa Telefunken Gesellschaft.

Expansió internacional

La demanda d'energia elèctrica i d'equipament i aparells per a la seva explotació eren molt fortes a Alemanya, de forma que l'empresa experimentà un fort creixement. La seva estratègia d'expansió era invertir en empreses de producció i distribució d'energia elèctrica per que comprassin els equipament a l'AEG, i un cop ja s'havien fet fortes inversions en equipament vendre la societat. Es en aquests escenari que l'AEG tenia un interès en entrar en mercats nous. El 1895 va promoure la creació d'un banc, l'Elektrobank a Zuric, juntament amb el Deutsche Bank i altres entitats per finançar la venda de productes d'AEG.^[5]

El 1889 faria la primera inversió fora d'Alemanya, concretament a Madrid, i el 1894 ho faria a Sevilla.^[6] De fet, AEG va ser la principal inversora a l'estat espanyol per aquest procediment. AEG i la General Electric d'Edison havien signat un acord de repartiment de mercats en el qual l'estat espanyol quedava en l'àrea d'influència de la firma alemanya.^[7]

La Companyia Barcelonina d'Electricitat

El 7 de desembre de 1894 va participar, junt amb altres socis, en la constitució de la Companyia Barcelonina d'Electricitat. Aquesta empresa adquiriria la Societat Espanyola d'Electricitat, també de Barcelona, i inicià un reeixit procés d'expansió productiva i comercial. El 1911, l'empresari Frederick Stark Pearson visità Barcelona per estudiar la viabilitat de crear una empresa per subministrar energia elèctrica per a la indústria i els serveis de Barcelona i la seva zona d'influència. El que veié el convencé i el 12 de setembre de 1911 es va constituir al Canadà la societat Barcelona Traction, Light and Power.^[8] La primera acció que Frederick Stark Pearson, acompanyat de Carles Montañès, va fer, fou anar a Berlín a negociar amb Emil Rathenau per comprar-li la Companyia Barcelonina d'Electricitat, transacció que es formalitzà el 12 de gener de 1912.

Referències

- DALLAS, Gregor. *1918: War and Peace* (https://books.google.cat/books?id=S_I7MnU2_aYC&lpg=PT471&ots=vtkaFppeUe&dq=%22emil%20rathenau%22%20franco%20prussian%20war&hl=ca&pg=PT471#v=onepage&q=%22emil%20rathenau%22%20franco%20prussian%20war&f=false) (HTML) (en anglès). Random House, 2012. ISBN 978-1448137954 [Consulta: 11 maig 2020].
- FR. W., Wile. *Men around the Kaiser* (<https://books.google.cat/books?id=kmUGAWAAQBAJ&lpg=PA74&ots=PZKlbi0AhH&dq=%22emil%20rathenau%22%20franco%20prussian%20war&hl=ca&pg=PA75#v=onepage&q=%22emil%20rathenau%22%20franco%20prussian%20war&f=false>) (HTML) (en anglès). Рипол Класик. ISBN 978-5870907673 [Consulta: 11 maig 2020].
- FELDENKIRCHEN, Wilfried. *Werner von Siemens: inventor and international entrepreneur* (en anglès). Ohio State University Press, 1994. ISBN 978-0814206591 [Consulta: 11 maig 2020].
- HUGHES, Thomas Parke. «Technology Transfer». A: *Networks of Power: Electrification in Western Society, 1880-1930* (<https://books.google.cat/books?id=g07Q9M4agp4C&lpg=PA70&ots=BDDIZlilNW&dq=rathenau%20edison&hl=ca&pg=PA67#v=onepage&q=rathenau&f=false>) (HTML) (en anglès). JHU Press, 1993. ISBN 978-0801846144 [Consulta: 11 maig 2020].
- CAMERON, Rondo. «International Banking and Multinational Enterprise». A: *International Banking, 1870-1914* (<https://books.google.cat/books?id=VHHmCwAAQBAJ&lpg=PA479&ots=N6kF7M3Q5z&dq=elektrobank%20AEG&hl=ca&pg=PA479#v=onepage&q=elektrobank%20AEG&f=false>) (HTML) (en anglès). Oxford University Press, 1991, pàgina 479. ISBN 978-0195062717 [Consulta: 29 maig 2020].
- FÀBREGAS VIDAL, Pedro A. «La industria del gas en la España contemporánea (Siglos XIX-XXI) (h <https://www.aehe.es/wp-content/uploads/2014/09/Congreso-AEHE-2014.-Ponencia-Pedro-A.-Fabr>

[egas.cc.pdf](#))» (pdf) (en castellà). *Estrategia elèctrica de Catalana de Gas y Electricidad hace cien años (1890-1930*, setembre 2014. [Consulta: 11 maig 2020].

7. SUDRIÀ, Carles «L'electrificació de Barcelona en el context europeu (<https://www.raco.cat/index.php/BCNQuadernsHistoria/article/view/271946/373848>)» (pdf) (en català). *Barcelona quaderns d'història, [en línia]*, Vol. 2013, Núm. 19, 2013, pàgina 37 [Consulta: 11 maig 2020].
8. CAPEL SÁEZ, Horacio; URTEAGA, Luis. «El triunfo de la hidroelectricidad y la expansión de "La Canadiense" (http://www.ub.edu/geocrit/3ch/3ch_2_07.pdf)». A: *Las Tres Chimeneas. Implantación industrial, cambio tecnológico y transformación de un espacio urbano barcelonés*. (pdf) (en castellà). Vol. 1. Barcelona: FECSA, 1994, pàgina 25 [Consulta: 11 maig 2020].

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Emil_Rathenau&oldid=25791322»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 25 des 2020 a les 01:35.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.